

QUÈ CAL SABER?

D'ECÒLEGS I D'ECÒNOMS, I D'ESTUDIS ECOLÒGICS I ECONÒMICS¹

Si un dia, anant pel món, trobéssim un **nitrobàcter**, de segur que no s'ofendria si el tractéssim d'**autòtrof** ni si li diguéssim «**quimiolitòtrof**», ni es consideraria menystingut si el saludéssim com a «**criòfil**». Tothom es guanya la vida com pot i viu com li abelleix, i tant l'**autotròfia**, amb la seva modalitat de **quimiolitotròfia**, com la **criofilia** són unes maneres respectables de formar part de la natura. En conseqüència, no està bé que els éssers **autotròfics** —tant els **quimiolitotròfics** com els **fotolitotròfics**— siguin tinguts per uns excèntrics, ni és adequat de titllar de «desviació» el capteniment **criofílic**.

Com que el país és **autònom** —tot i que l'**autonomia** no és tan àmplia com hauria d'ésser—, les autoritats **autonòmiques** no s'oposaran —és clar— a una manera tan comprensiva de considerar els bacteris. I tampoc no ens criticaran si ens dediquem a esbrinar quina és l'**analogia** existent entre unes estructures **anàlogues**, perquè els misteris **analògics** encara són un interessant objecte de recerca. Com encara ho és també l'observació de les **plantes criptògames** (o, simplement, **criptògames**), perquè mirar d'aclarir l'entrellat de la **criptogàmia**, de sobres justifica uns estudis **criptogàmics**. I si per aquesta manera de veure les coses algú ens digués que som uns **filantrops**, podríem respondre que la **filantropia** no és cap pecat, i que si els sentiments **filantròpics** fossin més difosos, potser aniríem millor. En comptes de tants **psicòpates** i **pedòfils**, que amb llurs desgraciades **psicopaties** i **pedofilies** han fet que la premsa es converteixi en un arxiu de casos **psicopàtics** i **pedofílics**.

La intenció final d'aquest discurs és portar-nos a la conclusió que una substància és **allòtropa** quan els entesos ho diuen, que **allotropia** és la qualitat d'**allòtrop** i que **allotròpic -a** és un adjectiu que indica referència o pertinença a l'**allotropia**; ben bé com quan els experts parlen dels **estats allotròpics** del fòsfor.

De vegades, l'esquema de tres elements ben precisos per a cada família trontolla, perquè un d'ells —generalment el segon— abandona la via cartesiana i adopta denominacions de més luxe. És el cas, per exemple, de **aerobi** (*microorganisme aerobi*) o de **antropomorf** (*primats antropomorfs*), que tenen, respectivament, els adjectius referents **aeròbic** (*procés aeròbic*) i **antropomòrfic** (*característiques antropomòrfiques*), mentre que els termes que s'han allunyat de la cleda es presenten —respectivament— com a **aerobiosi** i **antropomorfisme**. És així, i prendrem paciència.

1. Text original d'Oriol Casassas i Simó, membre numerari de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC.